

Privredna komora Srbije 14. oktobra organizuje sednicu Sekcije za Albaniju

Odbor za ekonomske odnose sa inostranstvom Privredne komore Srbije (PKS) u petak, 14. oktobra u sali 2 u PKS-u, Resavska 15, Beograd, organizuje sednicu Sekcije za Albaniju, koju će otvoriti Olivera Kiro, sekretar odbora za EOI PKS, nakon čega će se odabrati predsednik Sekcije i njegov zamenik.

Potpredsednik PKS-a, Mihailo Vesović, članove Sekcije informisaće o stanju i perspektivama privredne saradnje Srbije i Albanije. O inteziviranju ekonomskih odnosa ove dve zemlje, govoriće ambasador Republike Albanije u Srbiji, Nj. E. Špetim Čauši, a zatim će biti predstavljeno aktuelno stanje privrede Albanije i načini poslovanja sa ovom zemljom.

Preporuke za buduće izvoznike u Albaniju, kroz primere dobre prakse, predstaviće predstavnici Fabrike kablova iz Jagodine i Jumisa iz Niša. Na sednici Sekcije, biće reči i o učešću srpske privrede na jesenjem sajmu Panair 2011.

Privredna komora Srbije poziva sve zainteresovane da svoje prisustvo potvrde dostavljanjem popunjenog Prijavnog lista na faks 011/ 3248 060 ili putem mail-a na olivera.kominac@pks.rs , najkasnije do 10. oktobra 2011. godine.

PRIVREDNA SARADNJA SRBIJE I ALBANIJE

Institucionalno - pravni okvir privredne saradnje, iako još nije kompletiran daje dobru osnovu za proširenje i unapređenje privredne saradnje. Može se reći da je privredna saradnja na relativno niskom nivou. Jedan od razloga je dugogodišnja samoizolacija Albanije kao i dugogodišnji prekid ekonomskih i političkih odnosa dve zemlje.

Sporazum o slobodnoj trgovini sa Albanijom koji je potpisan novembra 2003. godine u Rimu a stupio na snagu 1. avgusta 2004. godine prestao je da važi stupanjem na snagu sporazuma CEFTA.

Po sporazumu CEFTA svi industrijski proizvodi se razmenjuju bez carina. Kod poljoprivrednih proizvoda, oko 65% tarifnih stavki se razmenjuje po važećoj carini (najpovlašćenije nacije), oko 24% se razmenjuje bez carina, a ostalo je sa nižom carinskom stopom u okviru kvota.

Važniji međudržavni sporazumi:

- O trgovinskoj i ekonomskoj saradnji
- O podsticanju i zaštiti investicija
- O izbegavanju dvostrukog oporezivanja
- O saradnji u oblasti turizma
- O saradnji u oblasti zdravstva i medicinskih nauka
- O ukidanju viza na diplomatske i službene pasoše itd.

U narednom periodu, potrebno je zaključiti:

- sporazume o fitosanitarnoj, sanitarnoj i veterinarskoj zaštiti,
- sporazum o carinskoj saradnji (parafiran),
- sporazum o saradnji u oblasti energetike,
- sporazum o saradnji u oblasti vazdušnog saobraćaja i međunarodnom drumskom prevozu putnika i roba,
- sporazum o telekomunikacijama i dr.

Poslednjih godina oseća se izuzetan pomak u saradnji koji je, uz intenzivnije kontakte na svim nivoima, rezultirao i povećanjem robne razmene koja je, do sada, skoro jedini oblik privredne saradnje.

Robna razmena koja je 2000. godine bila skoro neznatna, od tada beleži postepen konstantan rast, naročito od 2002. godine, i karakteriše je suficit u našu korist što se može videti iz sledeće tabele:

Tabela 1.

Godina	izvoz	uvoz	ukupno	saldo
2000	232	1	233	+231
2001	1.132	16	1.148	+1.116
2002	6.399	89	6.488	+6.310
2003	14.572	329	14.901	+14.243
2004	16.241	640	16.881	+15.601
2005	21.667	2.124	23.791	+9.196
2006	34.485	4.695	39.180	+29.790

2007	80.834	11.118	91.952	+69.716
2008	76.785	13.292	90.077	+63.493
2009	70.035	6.486	76.521	+63.549
2010	131.202	7.800	139.002	+123.402
2010/6	53.137	3.917	57.054	+49.220
2011/6	63.083	9.496	72.579	+53.587

Republika Albanija spada u grupu srednje značajnih zemalja u robnoj razmeni u izvozu Srbije. Među 156 zemalja u koje je Srbija plasirala svoje proizvode u 2010. godini, Albanija se našla na 21. mestu po vrednosti izvoza.

Među 201 zemljom iz kojih je Srbija uvezla proizvode u 2010. godini, Albanija je po vrednosti ostvarenog uvoza Srbije bila na 71. mestu što je svrstava u red manje značajnih zemalja u robnoj razmeni u uvozu.

Grafikon br. 1. prikazuje rezultate robne razmene Srbije i Albanije tokom šest godina (2005-2010.) i prvih šest meseci tekuće i prethodne godine. Podaci pokazuju da je vrednost srpskog izvoza u posmatranom periodu u Albaniju povećana 6,05 puta, dok je istovremeno uvoz veći 3,67 puta.

Ukupna vrednost izvoza Srbije u Albaniju u 2010. godini iznosila je 131,202 hiljade USD i za 87,3% je veća u poređenju sa 2009. godinom. U ukupnom izvozu Srbije u 2010. godini, izvoz u Albaniju je učestvovao sa 1,34%.

U isto vreme, Srbija je iz Albanije uvezla robe u vrednosti od 7,800 hiljada USD, što je za 20,25% više u poređenju sa 2009. godinom. Od ukupne vrednosti uvoza Srbije u 2010. godini, 0,05% vodi poreklo iz Albanije.

U prvih šest meseci tekuće godine registrovan je rast izvoza od 18,7% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je uvoz veći za 142,4%. Međutim, zbog konstantnog rasta izvoza u odnosu na uvoz suficit je ostao na gotovo istom nivou kao i prethodne godine.

Grafikon 1.

Izvor: PKS

U razmeni robe sa Albanijom Srbija beleži suficit, koji je svoju najveću vrednost dostigao 2010. godine (123.402 hiljada USD i za 77% je veći u poređenju sa najvišim prethodno registrovanim suficitom 2007. godine kada je iznosio 69.716 hiljada USD).

U 2010. godini suficit Srbije u razmeni robe sa Albanijom je iznosio 123.402 hiljade USD što je za 94,18% više u odnosu na suficit zabeležen prethodne, 2009. godine (2009. godine suficit je iznosio 63.549 hiljada USD).

U 2010. godini izvoz je 16,8 puta veći od uvoza, dok je u 2009. godini izvoz bio veći od uvoza 10,8 puta.

Najzastupljeniji proizvodi u izvozu na albansko tržište u 2010. godini bili su:

Mineralne rude i otpaci metala iz odseka SMTK pod brojem 28 (učešće u izvozu od 41,66%)
Električna energija (16,21%)
Žitarice i proizvodi (8,46%)
Šećer, proizvodi od šećera i med (4,74%)

U 2010. godini iz Albanije smo najviše uvozili sledeće proizvode (Odseci SMTK):

Gvožđe i čelik (29,42%)
Električna energija (15,48%)
Obojeni metali (10,63%)
Nameštaj i delovi (9,83)
Povrće i voće (7,53%)

Dominantna forma obavljanja spoljnotrgovinske robne razmene sa Albanijom je kupoprodaja, koja je u izvozu u 2010. godini učestvovala sa 99,54%, a u uvozu sa 99,86%.

Vodeći srpski izvoznik u Albaniju u 2010. godini je bilo preduzeće Stil impeks iz Bačke Palanke, čija realizovana vrednost izvoza u Albaniju čini 35,49% ukupnog izvoza Srbije u ovu zemlju. Ostali značajni izvoznici i uvoznici su navedeni u tabeli 2.

Tabela 2.

Vodeći izvoznici u 2010. godini	Vodeći uvoznici u 2010.godini
Steel Impex, Bačka Palanka	Novometal, Novi Sad
ČEZ Srbija	Mundial, Beograd
Novometal doo, Novi Sad	Koncern Farmakom, Šabac
Energy financing team doo, Beograd	Dafar doo, Zrenjanin
Sunoko, Novi Sad	Gen – I doo, Beograd
Hot Agrar doo, Prijepolje	Feromet doo, Beograd
HIP Petrohemija AD Pančevo	u Basic solution group doo, Beograd
restrukturiranju Hemofarm Vršac	
Rauh Srbija	Steel Impex, Bačka Palanka
	KoncernFarmakomMBŠabac- Fabrika akumulatora Sombor AD
Potisje ad, Kanjiža	Alpiq energija RS DOO, Beograd

Izvor: PKS

Galeb Grup iz Šapca već nekoliko godina saraduje sa kompanijom Bira Tirana isporučujući im metalne zatvarače. Sredinom decembra 2007. godine potpisan je novi ugovor vredan 500.000 evra. Bira Tirana je najveći proizvođač piva u Albaniji i pokriva 45% albanskog tržišta piva a potrošnja im se svake godine duplira.

Comtrade Group je u Albaniji prisutan od 2006. godine, u Tirani ima registrovanu kompaniju (NT Computers) za distribuciju informatičke opreme.

Konzorcijum srpskih informatičkih firmi MP Soft i CT Kompjuters je novembra 2008. godine, pobedio na tenderu za opremanje i instaliranje kompjutera u osnovnim i srednjim školama u Albaniji. Projekat je realizovalo Ministarstvo obrazovanja i nauke Albanije a finansiran je sredstvima Svetske banke.

Delta Maksi je kupila albanski maloprodajni lanac Euromaks. Albanska kompanija Euromaks je kompanija koja se bavi uvozom - izvozom uglavnom prehrambene robe i ima lanac od 17 maloprodajnih objekata u Tirani, Draču, Elbasanu i Fieru. Inače ova kompanija je prvi hipermarket (koji je bio i prvi u Albaniji takve vrste) otvorila 2005. godine.

Tokom poseta privrednih delegacija Srbije Albaniji i drugim kontaktima na raznim nivoima konstatovano je da postoje velike mogućnosti za saradnju skoro u svim segmentima privrede.

Pored toga:

Konstatovana je potreba organizovanog i konstantnog prisustva srpske privrede na tržištu Albanije. Izražena je potreba otvaranja određenog skladišta srpskih proizvoda, show room-a, ili tzv "srpske kuće" gde bi se naši proizvodi prodavali

Ukazano je na značaj srpske zajednice u Albaniji (koja je najviše skoncentrisana oko Skadra) i koja treba da bude važna spona, promoter i nosilac privrednih aktivnosti Srbije i Albanije

Ukazana je potreba liberalizacije naše vizne procedure

Pored velikog prisustva kompanija iz Italije, Grčke i Nemačke ima prostora za značajnije prisustvo naših preduzeća jer su naši proizvodi konkurentni po kvalitetu i cenama a tržišta su geografski blizu

Neophodno je da Srbija što pre je moguće zaključi Sporazum o drumskom prevozu sa Albanijom kako prevoznici ne bi plaćali visoke takse pri svakom prelasku granice

Srpska privreda od 2003. godine redovno učestvuje na sajmovima u Albaniji. Najpoznatiji i najposećeniji je Jesenji međunarodni sajam - Panair koji organizuje albanska kompanija Klik Ekspo Grup i beogradsko preduzeće Velekspo, a sajam se održava od 25 - 30. novembra svake godine. Prošle godine, 2010. na ovom sajmu je učestvovalo je 28 naših kompanija. Tokom sajma organizovan je Privredni dan Srbije kome je prisustvovao veliki broj albanskih zvaničnika iz privrednog i političkog života.

Privredna komora Srbije saraduje sa Unijom komora Albanije sa kojom je potpisan Sporazum o saradnji, 8. februara 2005. godine tokom boravka državno - privredne delegacije tadašnje SCG u Albaniji.

Dve komore saraduju i u okviru aktivnosti ABC (Asocijacije balkanskih komora) Organizacije za crnomorsku saradnju (BSEC) kao i drugih regionalnih inicijativa.

Sekcija za Albaniju u PKS (OEOI) je osnovana krajem septembra 2005. godine. Predsednik Sekcije je Nevenka Velinov, direktor i vlasnik kompanije Velekspo, Beograd dok je za zamenika predsednika izabran Branko Majinski, komercijalni direktor Poleta Novi Bečej.

Krajem marta meseca 2009. godine privredna delegacija Albanije je boravila u Srbiji na poziv PKS. Delegacija je brojala 28 predstavnika kompanija i Privredne komore Tirane. Pored Poslovnog foruma koji se održao u PKS , organizovana je poseta IGM Trudbenik kao i SIMPO Lajnu, gde su se albanski privrednici upoznali sa proizvodnim programom ovih privrednih društava.

PKS je potpisala Sporazum o saradnji sa Trgovačko-industrijskom komorom Tirane koja okuplja više od 80% svih albanskih firmi.

U novembru 2010. na Međunarodnom sajmu PANAIR je učestvovalo 19 preduzeća iz Srbije (iz sektora prehrambene, građevinske, mašinske i hemijske industrije kao i trgovine) i jedan klaster (iz oblasti tekstilne industrije). Tokom sajma, u saradnji sa Ambasadam RS u Tirani, održan je Privredni dan Srbije na kome su prisustvovali albanski privrednici, predstavnici ministarstava i institucijama, sa ciljem, osim slanja poruke da se čine naponi u smeru jačanja privredne saradnje, jeste i uzajamno upoznavanje privrednih subjekata obe strane.